

Mann som norm – kvinnen som avviket.

Seminar 30. September 2020 på nye Deichman Bibliotek Bjørvika.

Arrangert av Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.)

Konferansierer: Helene Svabø og Sigrun Stenseth fra podcasten Femihelse. Dette seminaret ble også spilt inn som en podcast i serien Femihelse. Sjekk det ut på nettet. I mars tok regjeringen initiativet til en ny NOU (norsk offentlig utredning) om kvinners helse i et kjønnsperspektiv. Det er over 20 år siden sist og den endte ikke i en Stortingsmelding – dvs. handling. Og hva må vi forsikre oss om skal med i den nye?

Mye av vår medisinske kunnskap bygger i hovedsak på mannen som norm. Akutte sykdommer, akuttmedisin og sykdommer som i største grad rammer menn, får mer ofte oppmerksomhet enn sykdommer og lidelser der kvinner er i flertall, som endometriose og leddgikt. Vi vet for lite om sykdommer som er mer typiske for kvinner og kvinner får heller ikke alltid like god diagnostisering og behandling for sykdommer som rammer begge kjønn, som til eksempel hjerteinfarkt.

Generalsekretær i N.K.S. åpnet seminaret og det er ingen tilfeldighet at det er de som arrangerte dette seminaret. De er i dag den fremste enkeltbidragsyteren til forskning på kvinners helse og livsvilkår i Norge. Årlig forvalter de mellom 20 – 25 millioner fra egne fond og Stiftelsen Dam.

Kaveh Rashidi, forfatter og fastlege i Oslo, ga oss flere eksempler på kvinnehelseproblemer, med pasienter i ulike alder og ulike etnisitet. Han mener vi må slutte å bare snakke om kvinnesykdommer, men se hele livsløpet og sette det i sammenheng med vanlige sykdommer som alle får, men som forskjellige kjønn reagerer ulikt på. Og dessverre er forskning på kvinnehelse veldig dårlig prioritert. Kvinner er mer sykemeldt. Men kommer det av kjønn eller typisk kvinnesykdom, eller er det et samfunnsproblem, hvor yrkesvalg har en stor del av skylden? Han mente det siste.

Tina Tellum, forsker og gynekolog ved kvinneklinikken, Oslo universitetssykehus, har spesialisert seg på endometriose og Adenomyose. Hvorfor noen får det og andre ikke er lite forsket på. Og alle sykdommene og tilstandene som følger i kjølvannet av disse lidelsene burde vært stanset på et tidlig tidspunkt og spart samfunnet for mange penger, samtidig som det hadde spart veldig mange kvinner for mange smerter.

Jorunn Sundgot-Borgen, ernæringsspesialist ved Idrettsmedisinske institutt, snakket om skjønnhetens tyranni, spesielt nå i sosiale medier og dessverre hos de veldig unge. To doktorgrads stipendiater har gjort en undersøkelse blant 2500 vgs elever, med støtte fra N.K.S. og Idrettsmedisinsk institutt. De fikk flest svar fra jenter, men det er tydelig at det behøves mye informasjon, ikke minst i skolene. F.A.K.T. er et nytt behandlingstilbud for mennesker med spiseforstyrrelser uten medikamenter. Dette har foreløpig vært veldig vellykket.

Johanne Sundby, professor – avd. for samfunnsmedisin og global helse, ledet arbeidet med NOU'en i 1999. Hun mente mye godt arbeid var gjort i disse årene, selv om utredningen aldri ble en Stortingsmelding, dvs en handlingsplan. Og nå skal hennes avd ved universitetet legges ned.

Etter disse innlederne var det paneldebatt mellom disse ungdomspolitikere, Astrid – AUF, Synnøve – SV, Alberte – Rød ungdom, Claudia Frp, Amalie – Unge Høyre og Synne fra Senterungdommen.

Det var ingen debatt for dette var et emne alle var enige om – kanskje fordi Krf, ikke var representert. Og jeg må si jeg er imponert igjen over ungdommene og engasjementet. Alle ønsket at kvinnehelse skulle forskes mer på og at mer informasjon skulle inn i skoleverket.

Konklusjon:

Mona Wiger fra Focus og jeg var her sammen. Kanskje litt på siden av FN-kontaktens mandat, men dette var for det første det første seminaret vi var invitert til på 6 måneder, og jeg personlig synes tema var veldig interessant.

Og jeg mener det er interessant for soroptimistene i Norge. Alle kvinneorganisasjoner kommer til å spille inn meninger når utredningen kommer, med N.K.S. i spissen. Og vi er jo en stor kvinneorganisasjon, også internasjonalt og bør vel være med på dette. Vi får informere høringsgruppa etter hvert som det nærmer seg, tenker jeg.

Monica

1.oktober 2020